

Wadahl Skiheiser ANS
v/Tore Wadahl
2646 GÅLÅ

Att.:

Saksbehandler: Marie Solberg, 22995908
Vår ref.: 25/32-12
Deres ref.:
Dato: 25.04.2025

Tilsynsrapport med vedtak om pålegg

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) gjennomførte tilsyn med Wadahl skiheiser ANS 27. januar – 3. februar 2025. Åpningsmøte med gjennomgang av dokumentasjon og sluttmøte ble avholdt på Teams henholdsvis 28. januar og 3. februar. Befaring av skitrekke ble utført 30. januar.

Wadahl Skiheiser ANS har driftstillatelse for skitrekke Wadahl I (Blåbærheisen) med anleggsnr. 205005 og Wadahl II (Knerten) med anleggsnr. 205088.

Vårt revisjonslag bestod av Marie Solberg (tilsynsleder), Trond Østerås (medrevisor) og Bård Anders Rounge (medrevisor).

Fra virksomheten deltok Camilla Tagestad Iversen (daglig leder) og Morten Olav Jonassen (driftsleder).

Tema for tilsynet var:

- Risikovurderinger av driften av skitrekke
- Kompetansekrav og opplæring av driftspersonell
- Instruks for driftspersonell
- Kontroll og vedlikehold av skitrekke
- Hendelsesrapportering og varsling
- Beredskap for skitrekke

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Overordnede inntrykk og observasjoner

Wadahl skisenter gir inntrykk av at dere jobber aktivt for å ha et oppdatert styringssystem og for å oppfylle kravene i taubaneforskriften. Da vi var på tilsyn, pågikk det et taubytte i det lange skitrekket; Blåbærheisen. Dere hadde i forkant av tilsynet informert om at dette kom til å forgå, og befaringen av dette skitrekket ble derfor noe begrenset. Noe av det som ble avdekket under befaring var flere funn som kan tyde på at kontroll og inspeksjon av anleggene, av ulike grunner, er noe mangelfullt. I tillegg ble det avdekket at utforming og plassering av sikkerhetsinnretninger på påstigning og avstigningsplass for det ene skitrekket; Knerten, ikke var i henhold til krav i forskriften.

Virksomhetens kommentarer til utkast til tilsynsrapport

Vi mottok kommentarer fra dere til utkastet til tilsynsrapport innen fristen. Kommentarene viste at dere var i gang med og hadde en plan for å fullføre lukking av avvikene i henhold til fristene i varslene om pålegg, og også å følge opp øvrige funn som var presentert under andre forhold i rapporten. Vi tar kommentarene til etterretning og avventer oversendelse av fullstendig dokumentasjon på at påleggene er gjennomført. Dere anmodet om at fristen i det varslende vedtaket som gjaldt sikkerhet ved avstigning og påstigning (varsel nr. 5), forlenges til månedsskiftet mai/juni for å kunne gjennomføre tiltak med plassering av stolper når det er snø- og frostfritt. Anmodningen imøtekommes, og ny frist er gitt i vedtaket om pålegg.

Funn og vedtak om pålegg etter tilsynet

Funn som ble avdekket under tilsynet ble presentert på sluttmøte og oversendt i tilsynsbevis. På bakgrunn av funnene identifiserte vi 6 avvik fra etterlevelse av krav i taubaneforskriften. I utkast til tilsynsrapport ble det derfor varslet 6 om vedtak om pålegg, med frist for å kommentere på innhold i rapporten. Utkastet ble oversendt virksomheten deres 5.mars 2025.

Denne endelige tilsynsrapporten inneholder 6 vedtak om pålegg om å lukke avvik. I tillegg til forlenget frist for vedtak om sikkerhet ved avstigning og påstigning, er alle øvrige frister forlenget i forhold til det som stod i varslene.

Vedtak

1. Vedtak om risikovurderinger.

Wadahl skiheiser ANS må legge frem dokumentasjon som viser at dere gjør risikovurderinger etter anerkjent metode, og at dere har iverksatt de identifiserte tiltakene i handlingsplanen til risikovurderingene.

*Dokumentasjonen må sendes til oss innen **mandag 5. mai 2025**.*

Hva regelverket sier

Taubaneforskriftens § 2-13 bokstav c) stiller krav til at virksomheten må ha en beskrivelse av hvordan jevnlig risikovurderinger og de tilhørende handlingsplanene skal gjennomføres. Taubaneforskriftens § 2-14 stiller krav til at risikovurderingen skal gjennomføres i tråd med anerkjente metoder. Avvik skal være en del av grunnlaget for risikovurderingene.

Hva vi fant under tilsynet

- Det fremkommer ikke av rutinen for risikovurderinger eller risikoanalysen hvilken metode dere bruker eller om dere bruker anerkjent metode for risikovurderinger.
- Det er utydelig hvem som skal være med å gjøre risikovurderinger.
- Risikoanalysen er mangelfull når det gjelder oppfølging av identifiserte tiltak. Tabellen i analysen for oppfølging av kartlagte tiltak, mangler frister for utførelse og dokumentasjon på at tiltakene er utført. Kolonner i tabellen med hhv frist for utførelse og signatur for utført står tomme.

Vår vurdering

I rutinen for risikovurderinger som dere la frem under tilsynet, finnes ikke en beskrivelse av hvilken anerkjent metode dere benytter. Anerkjente metoder omfatter typisk det å identifisere tiltak og å lage en handlingsplan for oppfølging av tiltakene. Virksomheten har laget en handlingsplan, men den mangler informasjon som bekrefter at planen følges opp. Å ikke ha en beskrivelse av anerkjent metode for risikovurderinger, og det å ikke følge opp risikovurderingens handlingsplan er avvik fra taubaneforskriftens § 2-14.

Vi viser også til våre veiledere om risikostyring og fareidentifisering; [Veileder risikostyring taubane](#) og [Veileder fareidentifisering skitrekking](#).

2. Vedtak om kompetanse og opplæring.

Wadahl skiheiser ANS må legge frem dokumentasjon som beskriver virksomhetens krav til kompetanse og opplæring, og som synliggjør at dere sikrer at dere har nødvendig kompetanse til å utføre driftsoppgaver innen vedlikehold, kontroll og drift. Det må komme frem av beskrivelsen hvem (dvs. hvilke roller og ansatte) som må ha hvilken kompetanse. Dere må også legge frem dokumentasjon som viser hva driftspersonell skal ha og har fått opplæring i.

*Dokumentasjonen må sendes til oss innen **mandag 5. mai 2025**.*

Hva regelverket sier

Taubaneforskriftens § 2-13 bokstav e) stiller krav til at taubaneverksamheten skal beskrive kompetanse- og opplæringskrav for driftspersonellet, inkludert krav til førstehjelps- og redningskompetanse.

Hva vi fant under tilsynet

- Dokumentasjonen på opplæring som finnes, sier ikke noe om hva som er mottatt av opplæring.
- Krav til opplæring i typiske driftsoppgaver som skal utføres innen vedlikehold, kontroll og drift er i liten grad beskrevet.
- Kompetansekravene er først og fremst knyttet til avdeling og ikke de enkelte rollene(stillingene) som ansatte har. Det kommer ikke tydelig frem hvilke roller og ansatte som må ha hvilken kompetanse.

Vår vurdering

Virksomhetens dokumentasjon på opplæring sier ikke noe om hva driftspersonell har fått opplæring i. Driftsoppgaver som skal utføres innen vedlikehold, kontroll og drift vil typisk kreve kompetanse og eventuelt opplæring. Dette er i liten grad beskrevet i virksomhetens krav til kompetanse og opplæring. Beskrivelsen av virksomhetens kompetanse- og opplæringskrav er derfor mangelfull, noe som er et avvik fra taubaneforskriftens krav § 2-13 bokstav e).

3. Vedtak om kontroll og vedlikehold.

Wadahl skiheiser ANS må ha en oversikt over alle utførte kontroller og alt vedlikehold. Dere må også lage en samlet kontroll- og vedlikeholdsrutine som er tilpasset skitrekkeene deres, og som inkluderer rutiner for å dokumentere når kontroll og vedlikehold er utført, og en plan for når (datoer) kontroll og vedlikehold skal utføres. Dere må etablere et system for å følge opp at rutinene etterleves.

*Dokumentasjon med oversikt over alt av utførte kontroller og vedlikehold, oppdatert kontroll- og vedlikeholdsrutine, samt en beskrivelse av hvordan dere følger opp at rutinene etterleves må sendes til oss innen **mandag 5. mai 2025**.*

Hva regelverket sier

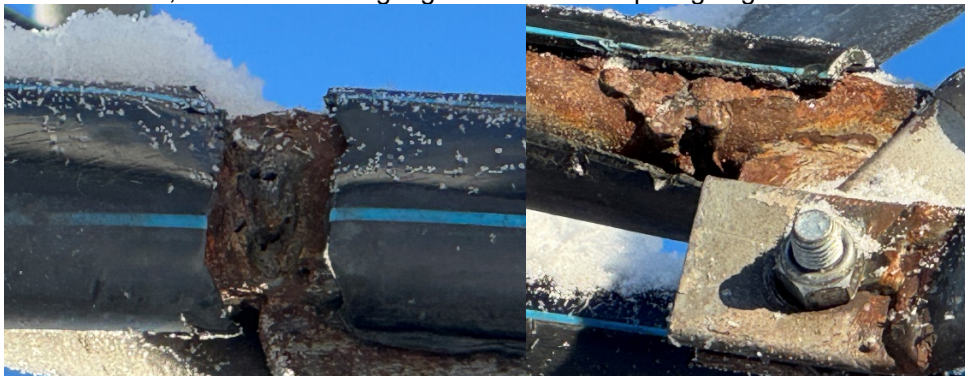
Taubaneforskriften § 2-13 bokstav d) stiller krav til at virksomheten må beskrive/ha instruksjoner for sikker drift, kontroll og vedlikehold. Bokstav g) stiller krav til at det i styringssystemet skal finnes dokumentasjon med oversikt over tekniske data og driftsdata, journaler over reparasjoner, ombygginger, undersøkelser, prøvinger og kontroller, og rapporter fra disse.

Taubaneforskriften § 3-12 stiller utdypende krav til kontroll og vedlikehold. Det følger av tredje ledd at hvis det finnes beskrivelser av kontroll og vedlikehold fra leverandøren, skal disse følges. Det følger av fjerde ledd at taubaneverksamheten i tillegg skal vurdere behovet for ytterligere kontroll og vedlikehold eller kortere intervaller enn leverandøren har anbefalt. Taubaneforskriftens § 3-12 femte ledd stiller krav til at utført kontroll og vedlikehold skal være dokumentert.

Hva vi fant under tilsynet

- Ikke alle kontroller er dokumentert. Dere gjør daglige kontroller etter sjekkliste i NAF (Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner) driftsdagbok og ifølge intervju, flere av de daglige sjekkene som står i leverandørens anbefalinger. Det finnes ikke dokumentasjon på hva som gjøres eller er utført av sistnevnte. Disse er ikke dokumentert utover at det krysses av på nederste punkt i sjekkliste til NAF som er et "annet"-punkt.
- Dere kunne ikke legge frem en plan med oversikt over alt som skal gjøres av kontroll og vedlikehold for kommende år, inkludert tidspunkt for når de ulike kontrollene og vedlikeholdene skal skje.
- Det finnes ikke en oversikt over utførte kontroller og vedlikehold. Dokumentasjon av utførte kontroller og vedlikehold skjer i dag på ulike steder i ulike format; NAF driftsdagbok, kopier av og scannede fakturaer etter kontroll og vedlikehold og driftsleders notatbok.
- For Knerten har dere ikke overholdt intervall for klemmeflytting på 40 driftstimer. Ifølge driftsdagbok og bekreftet i intervju har det gått 147 timer siden siste skifte.
- Det var noe u lyd i rullebatterihjul turside på mast 2.

- Det var en dårlig og rusten sveis på en av medbringerguidene på drivstasjonen til Blåbærheisen.
- Samme medbringerguide som hadde dårlig og rusten sveis på drivstasjonen til Blåbærheisen, var løs i feste til gangbro i forkant ved påstigning.

- Det kan stå vann i plastslangene på guidene til medbringerne. Usikkert om wire i slangene blir innsisert for mulig rust.
- Et par av medbringerne var ekstra lange, trolig pga slitte fjærer.

Vår vurdering

Basert på funn fra tilsynet mener vi at dere har mangelfull dokumentasjon på at dere har gjennomført kontroller og vedlikehold i henhold til en rutine eller plan. Dokumentasjonen er også mangelfull når det gjelder å beskrive tydelig på hva dere gjør og har utført av de daglige sjekkene som står i leverandørens anvisning/beskrivelser av kontroll og vedlikehold. I tillegg kom det frem på befaring at dere ikke har fulgt rutinen i driftsdagbok for klemmeflytting. Som presentert i funn etter tilsynet, ble det under befaring også avdekket flere feil og mangler på medbringer og medbringerguide, samt ulyd i rullebatteri. Dette til sammen tilsier at kontrollene og vedlikeholdene av skitrekke er mangelfulle. Å ikke ha gjennomført kontroller og vedlikehold eller ha dokumentasjon på dette, og å ikke ha en rutine for kontroll og vedlikehold som i tilstrekkelig grad tydelig beskriver hva som skal gjøres og er tilpasset virksomhetens skianlegg er avvik fra kravene i taubaneforskriften § 2-13 bokstav d), § 2-13 bokstav g) og § 3-12.

4. Vedtak om sikker drift og vedlikehold.

Wadahl skiheiser ANS må utbedre dårlig sveiseskjøt på medbringerguide og montere feste til medbringerguide som er løsnet. Dere må også gå over medbringerne og sjekke tilstanden på fjærene samt utbedre de som er slitt. Dere må i tillegg inspisere plastslangene til guidene for mulig rust og eventuelt utbedre. Dere må også legge frem dokumentasjon på at virksomheten har oppdatert risikovurderingen sin med handlingsplan på bakgrunn av avvikene (funnene) knyttet til medbringerguide og medbringerne.

*Dokumentasjonen må sendes til oss innen **mandag 5. mai 2025**.*

Hva regelverket sier

Taubaneverksamheten § 2-1 peker på at virksomheten har ansvaret for sikker drift og vedlikehold og for å ha kontroll på risikoer i forbindelse med driften av taubanen.

Hva vi fant under tilsynet

- Det var dårlig og rusten sveis på en av medbringerguidene på drivstasjonen til Blåbærheisen.
- Samme medbringerguide som hadde dårlig og rusten sveis på drivstasjonen til Blåbærheisen, var løs i feste til gangbro i forkant ved påstigning.
- Det kan stå vann i plastslangene på guidene til medbringerne. Usikkert om wire i slangene blir innsisert for mulig rust.
- Et par av medbringerne var ekstra lange pga. slitte fjærer.

Vår vurdering

Funn fra tilsynet viste at medbringerguide og feste til medbringerguide var i en tilstand med snarlig behov for utbedring, samtidig som tilstand på wire i slangene til medbringerguidene var ukjent. Brudd i medbringerguider på Poma kan medføre stor skade på både personer og materiell. Fjærene til flere av medbringerne fremstod også svært slitt. Å ikke ha kontroll på risikoene som dette utgjør i forbindelse med driften er et avvik fra krav i taubaneforskriftens § 2-1.

5. Vedtak om sikkerhet ved avstigning og påstigning.

Wadahl skiheiser ANS må justere bredden av stoppesnor ved avstigningen på Knerten slik at den er bred nok til å hindre at brukerne kommer i kontakt med endestasjonens mekaniske konstruksjon ved en eventuell stans. Virksomheten må legge frem en arrangementsplan med oppdaterte mål på stoppesnoren sammen med vurderingen dere har gjort og som ligger til grunn for ny bredde og plassering.

Virksomheten må plassere nødstoppen ved påstigning til Knerten slik at den lett kan nås av heisvert og av passasjerer. Dere må også plassere nødstopp ved avstigning av Knerten slik at den lett kan nås av bruker. Dere må legge frem en arrangementsplan som viser nye plasseringer av nødstopper med mål som viser hvilken avstand det vil være fra henholdsvis avstignings- og påstigningssted, sammen med vurderingen dere har gjort og som ligger til grunn for nye plasseringer.

Virksomheten må oppdatere risikovurderingen sin med handlingsplan på bakgrunn av avvikene (funnene) for begge skitrekkene, og inkludere en vurdering av om plasseringer av nødstopp og snorbryter er tilfredsstillende også for Blåbærheisen.

*Dokumentasjonen må sendes til oss innen **tirsdag 3. juni 2025**.*

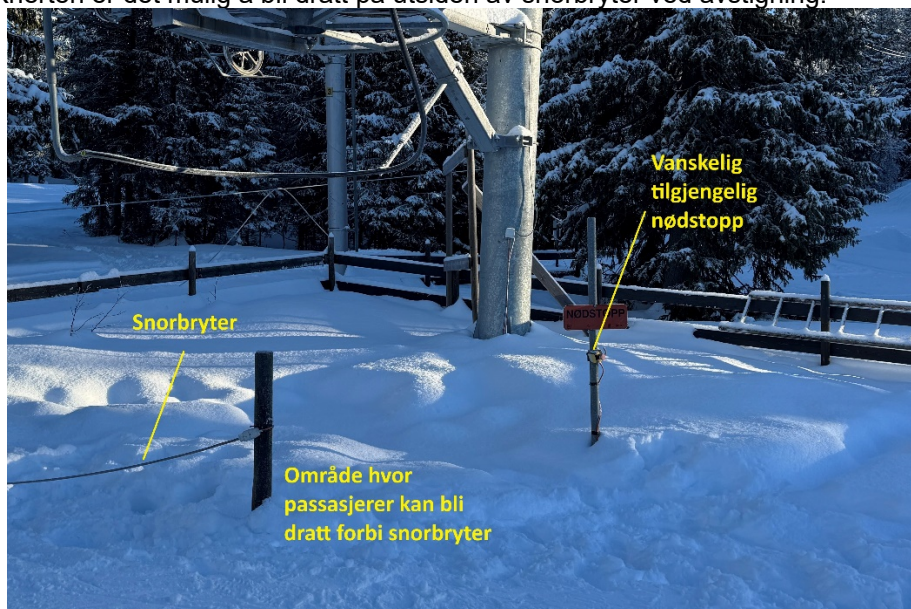
Hva regelverket sier

Taubaneforskriftens § 2-17 første ledd sier at taubanen skal være innrettet slik at brukerne kan ferdes og stige av og på uten fare. Paragraf 2-17 siste ledd stiller krav til at det ved på- og avstigningsplasser skal være et tilstrekkelig antall stoppinnretninger til bruk for publikum. For skitau og skitrekk skal det være en innretning mellom avstigningsplasser og vendeskiver som automatisk fører til stopp før brukerne kommer i kontakt med endestasjonens mekaniske konstruksjon.

Taubaneforskriftens § 2-13 bokstav c) stiller krav til risikovurderinger og § 2-14 første ledd stiller i tillegg krav til at avvik skal være en del av grunnlaget for risikovurderingene.

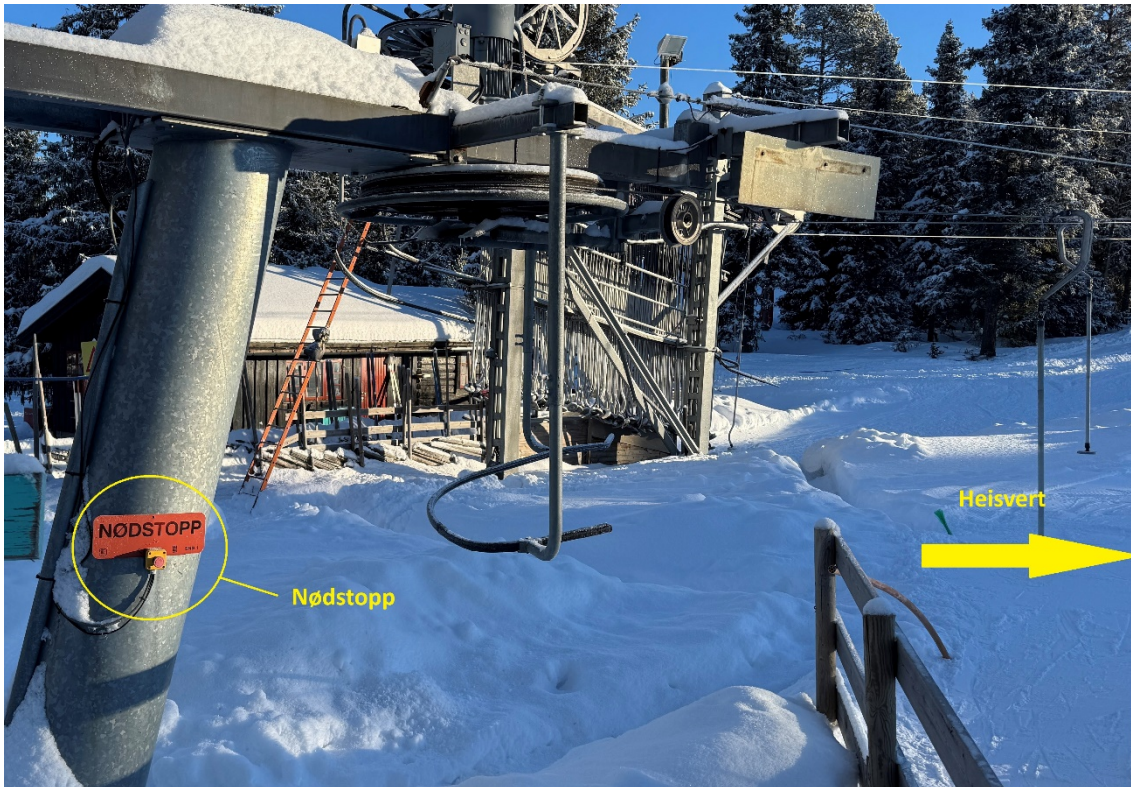
Hva vi fant under tilsynet

- For Knerten er det mulig å bli dratt på utsiden av snorbryter ved avstigning.

- For Knerten er nødstopp ved avstigning plassert vanskelig tilgjengelig for publikum.
- For Knerten er nødstopp ved påstigning plassert utilgjengelig for heisvert.

Vår vurdering

Stoppesnoren på avstigningsplassen er plassert slik at den ikke i alle situasjoner vil føre til automatisk stopp, og hindre at bruker kommer i kontakt med vendestasjonens mekaniske konstruksjon. Funn fra tilsynet viste også at nødstoppen på avstigningsplassen er plassert ovenfor avstigningsplassen et stykke fra avstigningsmasta slik at det vil ta unødig tid for publikum å ta seg opp til nødstoppen. Nødstopp på påstigningsplassen er plassert slik at det er komplisert for heisvert og publikum å nå fram til den ved behov ved påstigning. Det er avvik fra taubaneforskriftens § 2-17.

I et systematisk arbeid med sikkerhetsstyring skal disse avvikene typisk inngå i en ny oppdatert risikovurdering med handlingsplan. Dette er et krav i taubaneforskriftens § 2-14. De nevnte avvikene ble avdekket for det ene skitrekket Knerten, men de sikkerhetskritiske forholdene rundt påstigning og avstigning og tilhørende krav i forskriften gjelder også for skitrekket Blåbærheisen.

6. Vedtak om avvikshåndtering

Vi varsler følgende vedtak:

Wadahl skiheiser ANS må legge frem dokumentasjon som viser at systemet for avvikshåndtering beskriver hvordan oppfølgingen av avvik skjer, inkludert identifisering og oppfølging av tiltak, og hvordan dere sikrer at avvikene er en del av grunnlaget for risikovurderingene.

*Dokumentasjonen må sendes til oss innen **mandag 5. mai 2025**.*

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften § 2-13 bokstav b) stiller krav til at taubanevirksomheten skal beskrive systemet for avvikshåndtering. Paragraf § 2-14 første ledd stiller krav til at avvik skal være en del av grunnlaget for risikovurderingene.

Hva vi fant under tilsynet

I rutinen for avvikshåndtering fremkommer det ikke tydelig hvordan oppfølgingen av avvik skjer inkludert identifisering av tiltak.

Vår vurdering

Virksomhetens rutine for avvikshåndtering er mangelfull med tanke på at det ikke er tydelig hvordan oppfølgingen (håndteringen) av avvik skal skje, inkludert identifisering av tiltak. Oppfølging av avvik er en viktig del av systemet for avvikshåndtering. Når oppfølgingen av avvik og identifiserte tiltak er utydelig, blir det også utydelig hvordan virksomheten sikrer at avvikene med tiltak er en del av grunnlaget for risikovurderingene.

Å ikke ha en rutine og et system som tydelig beskriver oppfølgingen av avvik og identifiserte tiltak, inkludert hvordan en sikrer at disse er en del av grunnlaget for risikovurderingen, er avvik fra taubaneforskriftens § 2-13 bokstav b) og § 2-14 første ledd.

Vi viser for øvrig også til veileder for oppfølging av uønskede hendelser; [Veileder uønskede hendelser taubane](#).

Andre forhold

I forbindelse med tilsynet ble det presentert flere funn på sluttmøte og oversendt i tilsynsbevis, som vi ikke har vurdert til å være avvik fra krav i taubaneforskriften. Disse funnene er likevel forhold som det er viktig å være oppmerksomme på for å sikre etterlevelse av krav i regelverket. Vi gjentar her funn som ikke er nevnt i forbindelse med varsler om vedtak for å lukke avvik med en kommentar og en anbefaling om å gjøre risikovurderinger som grunnlag for en eventuell videre oppfølging.

Funn nr. 6 angående arbeidsinstruks og roller og ansvar

«Det kommer ikke frem i arbeidsinstruksen for teknisk avdeling hvem som skal og/eller har lov til å gjøre hva.» Vår kommentar: Det er viktig i instruks at det er helt tydelig hvem som skal og/eller har lov til å gjøre hva.

Funn nr. 16 og nr. 17 angående oppsyn under drift

«Det er begrenset/begrensninger i utsikt fra heisbu til traseen til Blåbærheisen.» og *«Det er begrenset/begrensninger i utsikt fra heisbu til traseen og påstigningen til Knerten.»*
Vår kommentar: Vi forstod det slik at dere har innrettet dere slik at dere alltid står ute og har tilsyn med påstigningsområde både for Knerten og Blåbærheisen. Vi anbefaler dere å beskrive dette tydelig i instruks, og i tillegg å presisere under opplæring av nytt driftspersonell, at det er viktig å stå like ved påstigningsplassen under drift av begge heisene.

Utsikt fra kjørebu mot påstigning på Knerten.
Staur og skilting hindrer utsikt til påstigning og oppfart.

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

25.04.2025

Ingunn D. Rognes
seniorrådgiver

Marie Solberg
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om taubaner (taubaneloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om taubaner §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om taubaner (taubaneloven) LOV-2017-05-22-29

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-1967-02-10

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2006-05-19-16